У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303. 434-0237, 434-0807. УНСоюз: 435-8740. Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125. УНСоюз: BArcly 7-5237

РІК LXXVII. Ч. 145. П'ЯТНИЦЯ, 14-го СЕРПНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 14, 1970 No. 145. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 13 серпня 1970 р.

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ більшістю 272-ох до 97-ох голосів схвалила визначити висоту фондів, які кандидати на президента, віце - президента, сенаторів і конґресменів зможуть витратити на виборчу кампанію в радіо й телевізії. Палата поширила свій проєкт і на кандидатів на губернаторів, їхніх заступників та на кандидатів до стейтової Леґіслятури. Висоту фондів обраховується таким способом, що число виборців, які голосувати на кандидата даного посту в попередніх виборах, множиться через 7 центів. У виборах президента в 1968 р. взяли участь стільки виборців, що їх число, помножене через 7 центів, дало б суму 5,100,000 долярів. І стільки можуть витратити на телевізійну й радіову кампанію в 1972 р. кандидати на ці становища.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА ОЦІНЮЄ, що цьогорічний збір кукурудзи дасть 4,692,864,000 бушлів, на 3 відсотки більше, як в 1969 році, коли зібрали були 4,577,864,000 бушлів кукурудзи. Департамент оцінює, що з одного акра має бути 80.9 бушля. Передбачають, що ц. р. мають зібрати в цій країні 1,357,465,000 бушлів пшениці по 31.3 бушля з одного акра. В 1968 р. був рекордовий збір пшениці — 1,600,000,000 бушлів. Минулого року зібрали були пшениці 1,458,82,0700 бушлів, пересічно по 30.7 бушля з одного акра. Сої мають зібрати 1,113,566,000 бушлів, а зерна сорґум 679,903,000 бушлів.

ПОШИРИВСЯ НОВИЙ ПРОМИСЛ — продукція перук для жінок, які тепер люблять носити „буйне" волосся на своїх головах. Федеральна Торговельна Комісія мусіла зайняти становище проти невірної реклями перук, коли виквалясться, що мають „дівоче волосся", „природне волосся", „правдиве волосся" Торговельна Комісія домагається, щоб в реклямах перук зазначувано, що вони зроблені зі „штучного волосся", з „тваринного волосся", або дійсно з „правдивого людського волосся". Перуку можна назвати „дівочою" тільки тоді, коли вона зроблена тільки з людського волосся, яке ніколи не було фарбоване й ондульоване.

НЮЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР НЕЛСОН А. РОКЕФЕЛЛЕР заявив на пресовій конференції, що він не проситиме президента Ніксона ані віце - президента Еґню про те, щоб допомогли йому в цьогорічній виборчій кампанії, бо він старається про перевибір на четверту каденцію на губернатора. Рокефеллер сказав: „Я завжди старався кандидувати на пост губернатора стейту на основі порушування стейтових проблем, і не вмішуюся до міжнародних проблем, ані до державних справ". Та інші республіканські кандидати до Конґресу напевно проситимуть Ніксона і Еґню, щоб приїхали до стейту та помогли їм виграти вибори.

МЕХІКАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Ґуставо Діяз Ордаз пропонує схвалити закон, який внеможливлював би такі легкі розводи, які тепер можливі в місті Сіюдад Хуарез, з чого найбільше користають американці, а найбільше мешканці Ню Йорку. Минулого року було 45,000 шлюбів в тому місті, і більше як половина з них були мешканці Ню Йорку. Президент плянує, щоб право на побут в тому місті видавали державні, а не місцеві уряди, і це, на його думку, зменшить число розводів, які тепер дістається впродовж одного дня, і ще цього ж дня можна одружитися.

У СВІТІ

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ОБ'ЄДНАНОЇ АРАБСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ заявляють, що араби готові до мирної полагоди конфлікту з Ізраїлем, але не до підписання формального мирового договору. В безпосередніх розмовах з Ізраїлем представники ОАР не візьмуть участи, поки Ізраїль не виведе своїх військ із окупованих в 1967 році арабських територій.

ІЗРАЇЛЬСЬКА ОПОЗИЦІЯ вимагає від уряду Голди Меїр, щоб Ізраїль зрезиґнував із своєї участи в дипломатичних заходах і зусиллях для замирення на Середньому Сході. Зокрема гостро з цією вимогою виступає в ізраїльському парляменті — Кнессеті провідник опозиції Менегем Беґін, який минулого тижня зрезиґнував із посту в уряді на знак протесту проти прийняття Ізраїлем американської пропозиції в справі перемир'я. Він звернувся із закликом до американських жидів, щоб вони вийшли на вулиці для демонстрації проти мирових пропозицій уряду Ніксона.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ НҐУЄН ВАН ТІЄ звернувся до уряду Сіяму, щоб він допоміг активно Камбоджі своїми збройними силами в боротьбі проти комуністичної загрози. Тіє заявив, що для цього сьогодні найбільш відповідна пора і що спинити комуністичну офензиву в Камбоджі можуть тільки об'єднані збройні сили Південного В'єтнаму і Сіяму.

ФРАНЦУЗЬКІ КОМУНІСТИ виступили з вимогою до західньонімецького канцлера Віллі Брандта, щоб уряд Західньої Німеччини скасував — у зв'язку із договором між Бонном і Москвою — обов'язуючу вже від 14 років заборону комуністичної партії у Федеративній Республіці Німеччини. Листа до Брандта в цій справі підписав помічник генерального секретаря французької компартії Жорж Марше. Арґументує Марше свою вимогу тим, що, мовляв, неофашистські партії й угрупування в Західній Німеччині мають повну свободу дії, а в той же час діяльність комуністів, які боролися проти фашизму, заборонена.

УРЯД І КОМАНДУВАННЯ ПРОТИКОМУНІСТИЧНИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ ЛЯОСУ не плянують в цьогорічному дощовому сезоні ніяких більших мілітарних операцій, зокрема не проведуть вони такої офензиви проти комуністів, як була проведена минулого року, коли повелося відвоювати від комуністів важливу стратегічно область Плен де Жарс в північному Ляосі.

УРЯД КОМУНІСТИЧНОЇ ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ виступив з обвинуваченням, що З'єднані Стейти Америки провокують нову війну, збільшуючи — не зважаючи на проголошену редукцію збройних сил у Південній Кореї — кількість американських військ і розбудовують далі свої мілітарні бази й інсталяції в цій країні. Рівночасно із цим північні корейці твердять, що ЗСА перетворюють Південну Корею в нуклеарну базу.

Президент підписав закон про незалежну поштову аґенцію

Вашингтон. — Президент Ніксон 12-го серпня підписав закон, згідно з яким касується дотеперішній Поштовий Департамент, який існував 181 рік, і на місце його організується незалежну від Конґресу аґенцію, яка називається Поштова Служба ЗСА. Президент Ніксон поїхав до будинку Поштового Департаменту, де відбулася церемонія підписання поштового закону, в якій взяло участь коло 150 осіб, в тому присутні були попередні головні поштмайстри: Едвард Дей, Джеймс Фарлі, Артур Соммерфілд і Лоренс О'Брасн та теперішній головний поштмайстер Вінтон М. Блавнт. П резидент Ніксон дякував всім тим, що причинилися до схвалення цього закону. Він дякував і колишньому президентові Джансонові, який підтримував цей проєкт. Ніксон заявив, що новий поштовий закон спричинить те, що легше відбуватиметься пересилка пошти, буде вчасніша достава поштових посилок та буде краща платня для поштових працівників. Ніксон сказав: „Нам вдалося зробити те, про що малохто міг думати 18 місяців тому. Це американський спосіб діяння, який нам подобається, коли ми ставимо вище державу, як партію, і коли ми ставимо службу для народу понад всякі інші інтереси". Конґрес не матиме впливу на висоту поштових оплат. Нова аґенція повинна бути самовистачальна, досі Поштовий Департамент мав по кілька сот мільйонів річного дефіциту.

Сенат схвалив поширити протиракетну оборону „Сейфґард"

Вашингтон. — Сенат більшістю 52-ох до 47-ох голосів вирішив після довгих дебат поширити згідно з проєктом Уряду президента Ніксона протиракетну оборону т. зв. „Сейфґард" на дві дальші оборонні бази, відкинувши внесок опозиції схвалити видатки тільки на ті дві оборонні бази, які були схвалені минулого року. Голосування Сенату вважається за велику перемогу Уряду, який веде завзяту боротьбу в Конґресі за те, щоб ЗСА могли обороняти свої бази з ракетною зброєю проти можливого знищення під час ворожої совєтської атаки. Цю перемогу вдалося Урядові здобути аж після того, як прийшла була депеша до Сенату з Відня, де ведуться переговори між ЗСА і СССР в справі обмеження атомової зброї. В цій депеші твердили члени американської делеґації, що схвалення урядової пропозиції матиме вплив на совєтську делеґацію, яка буде склонніша погодитися на американські пропозиції. Треба пригадати, що минулого року Сенат схвалив був проєкт про розміщення протиракетної зброї на двох оборонних базах більшістю тільки одного голоса.

В одній декаді число злочинів збільшилося на 148 відсотків

Вашингтон. — Федеральне Бюро Інвестиґацій звітує, що для кожного американця можливість стати жертвою якогось поважнішого злочину в останній декаді більше як подвоїлася. В 1969 році число більших злочинів становило 5 мільйонів. На кожних 100,000 мешканців цієї країни число злочинів становило 2,471, на 10.6 відсотка більше, як в 1968 році. Це збільшення становить 148 відсотків в порівнянні з 1960-им роком. В нюйоркській метрополії разом із Лонґ Айлендом, повітами Рокленд і Вестчестер відсоток злочинів становив на кожних 100.00 мешканців 4,731, отже був двічі більший, як в решті ЗСА. В цьому районі відбувся 555.001 злочин, насильні злочини становили 95,873 — в тому 1,105 вбивств і 2,277 зґвалтувань. Преса підкреслює, що у звіті ЕфБіАй не подається причини, чому так дуже збільшилося число злочинів. На початку 60-их років число злочинів збільшувалося поволі, а при кінці декади темп збільшення дуже збільшився. Представник Департаменту Справедливости заявив, що „людина" не може вияснити цього, чому збільшується число злочинів. В 1969 році злочинці вбили тут 14,950 осіб, більше як 9,414 американців, що згинули в Індокитаю, і значно менше від 56,400 осіб, які згинули внаслідок автомобільних катастроф.

Бостон і околиці підготовляються до четвертої збіркової кампанії на ФКУ

Бостон, Масс. (Д. Н.). — У суботу 25-го липня ц.р. відбулась нарада ініціятивної групи збірщиків і фундаторів-жертводавців Фонду Катедри Українознавства міста Бостону і околиць. Після заслухання короткого звіту про стан збірок на ФКУ уповноаженого ФКУ на стейт Массачузетс і Бостон д-ра Івана Дідюка та повідомлення про плянування Головної Екзекутиви ФКУ, в який спосіб найкраще зорганізувати чергову збіркову акцію фондів на дальшу розбудову Українського Наукового Центру та Українознавчих Студій при Гарвардському Університеті, ухвалено на цій нараді вибрати місцевий комітет ФКУ для координації і більше зорганізованої оперативности в так відповідальній акції. До складу Комітету вибрані: д-р Іван Дідюк — голова, Степан Сідлярчук — заступник, Дмитро Никоненко — рекордовий секретар, Михайло Франківський — технічний секретар, Іван Станчак — організаційний референт. Д-р Олександер Смакула, д-р Роман Миколасвич і мґр. Дмитро Ґалонзка — члени Комітету. Почесними членами Комітету вибрані: о. прот. Мирон Пахолок і о. Степан Чомко. Ухвалено збільшити кількість збірщиків, визначивши їм дільниці для ефектовнішого охоплення евентуальних жертводавців.

ВІДБУДЕТЬСЯ 19-ИЙ ЗДВИГ СУМА

Ню Йорк. — Дні 5, 6 й 7-го вересня на Оселі СУМА біля Елленвіл, Н. И., і на Оселі СУМА „Хортиця" біля Клівленду пройдуть під знаком Всеамериканського 19-го М а н і фестаційного Здвигу Спілки Української Молоді Америки. Здвиг буде проходити під кличем „Права людині — воля Україні" й відзначить 20-ліття з дня героїчної смерти головного командира УПА ген.-хор. Тараса Чупринки - Шухевича, 45-ліття заснування Спілки Української Молоді, як нелеґальної організації в окупованій Україні, та 40-ліття з часу її ліквідації большевицьким режимом.

У Москві відбулося підписання договору між СССР і Західньою Німеччиною

Москва. — Підписання укладеного між Москвою і Бонном договору про нестосування сили і визнання теперішнього ф а к т ичного правнодержавного стану в Европі проходило в Москві в урочистій обстанові. Церемонія підписання договору канцлером Західньої Німеччини Віллі Брандтом і прем'єром Совєтського Союзу Алексєєм Косиґіним відбувалася в оздобленій золотом залі св. Катерини на Кремлі в супроводі міністрів закордонних справ обох держав — Вальтера Шеля і Андрея Громика і численних представників їхніх урядів. Підписавши договір, Брандт заявив Косиґінові, що це кінець однієї епохи, але — на його думку— дуже добрий початок нової. Косиґін погодився цілком щодо цього із Брандтом. Після церемонії підписання Брандт виголосив промову до населення Західньої Німеччини, що її записано в Москві і передано до Бонну телевізійним шляхом. У своїй промові Брандт визначив договір, як великий успіх здійснюваної ним політики в установлюванні кращих взаємин з державами Східньої Европи і ствердив, що цей договір не загрожує нікому, а тільки відкриває дорогу вперед і служитиме мирові, справі Німеччини і всій Европі. Офіційна совєтська пресова аґенція ТАСС назвала підписаний договір милевим кроком в історії повоєнної Европи і висловила надію, що він причиниться до покращання політичного клімату не тільки в Европі, але і в усій міжнародній ситуації. Підписаний договір увійде в дію після того, як він буде ратифікований західньонімецьким Бундестаґом і Верховним Совєтом СССР. При підписанні договору був присутній також перший секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв, який відбув потім довшу розмову з Брандтом і заявив також, що договір відкриває дорогу для покращання взаємин між двома країнами і для зміцнення европейської безпеки. Перед своїм від'їздом до Бонну Брандт склав вінок на могилі совєтського Невідомого Солдата і перед пам'ятником поставленим на пошану мільйонів совєтських вояків, поляглих у війні з гітлерівською Німеччиною. У зв'язку з підписанням договору державний секретар ЗСА Роджерс привітав цю подію, як перший крок для поправи ситуації в Европі, але ж водночас висловив свої сумніви щодо готовости Москви поправити ситуацію в Берліні.

Ізраїль обвинувачує Єгипет в дальшому будуванні ракетних баз над Суезом

Вашингтон. Урядові американські чинники одержали повідомлення ізраїльської військової розвідки, що Єгипет розбудовує далі, не зважаючи на перемир'я, свої військові інсталяції понад Суезьким каналом. Згідно з цими повідомленнями, вже чотири години після установлення перемир'я вночі з п'ятниці 7 серпня на суботу 8 серпня були заінстальовані по єгипетській стороні Суезького каналу совєтські низьколетні ракети. Американська військова розвідка не має потвердження для цих ізраїльських повідомлень і покищо уся справа обмежується до їх перевірки і розмов між представниками Ізраїлю та державного департаменту ЗСА. Повідомлення про совєтські ракети над Суезом, заінстальовані, вже після перемир'я, були опубліковані в деяких газетах у ЗСА, зокрема в „Лос Анджелес Таймс-і".

Г. Г. Шевель новий „міністр закордонних справ УССР"

Київ. — Київська преса, в тому й „Молодь України" з 7-го серпня 1970 р., подала, що „Президія Верховної Ради УССР постановила призначити тов. Шевеля Георгія Георгієвича міністром закордонних справ Української ССР". Повідомлення про таку постанову підписав голова тієї президії О. Ляшко та секретар А. Зеленко. У серпні 1965 р. „Радянська Україна" повідомила про звільнення попереднього такого міністра, Луки Паламарчука, і призначення його на становище посла СССР в Марокко. Від серпня 1965 р. до березня 1966 р. Українська ССР, яку большевицька преса час до часу називає „державою", не мала навіть формального міністра закордонних справ. Піврічне існування УССР без міністра закордонних справ лише ще раз підкреслило, яка це насправді „держава українського народу". Щойно 12-го лютого 1966 р. призначили на цей фіктивний пост секретаря Донецького обласного комітету комуністичної партії Дмитра Білокслоса. Після його звільнення — „міністром з а к о рдонних справ" УССР призначили Георгія Шевеля — маловідомого партійного функціонера з України, прізвище якого фіґурувало досі в складі ред. колеґії органу КПУ „Комуніст України".

НЕВЖИВАНИЙ НЕБЕЗПЕЧНИЙ ГАЗ

На світлині бачимо поїзд, який везе невживаний дуже небезпечний „нервовий" газ, який колись продукували як бойовий засіб, і який тепер везуть на беріг океану, звідки мають вивантажити на корабель, щоб його скинути у глибину 16,000 стіп у віддалі 282-ох миль від Півн. Каролайни.

Посувається вперед будова пам'ятника Т. Шевченкові в Арґентині

Проєкт пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі, Арґентина, роботи скульптора Леоніда Молодожанина.

Буенос Айрес. На спільній нараді Фінансової Комісії Комітету будови пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі, з представниками Комітету при різних організаціях і товариствах, що відбулася на початку серпня, скарбник Комітету М. Гнатишин повідомив зібраних, що дотепер зібрано на будову пам'ятника майже 12 мільйонів старих пезет. Всі ті гроші здепоновані в українських к ооперативах „Тризуб", „Фортуна" і „Відродження"; адміністраційні видатки Комітету були мінімальні і „кожний сотик, пожертвуваний українськими патріотами на будову пам'ятника, стоїть досі нерушеним". Комітет під головуванням д-ра В. Іваницького покрив усі дотеперішні видатки відсотками з покладених до названих крамниць фондів. Комітет не має постійного урядовця, а всю працю виконує Президія Комітету, головно ж скарбник М. Ґнатишин і секретар О. Кузьмич, окрім голови Комітету. Голова Проєкційно - будівельної комісії І. Чарнецький провадить велике листування, пов'язане з конкурсом. Першу нагороду здобув скульптор Л. Молодожанин з Канади, який прилетить до Буенос Айресу 27-го серпня. Представники Шевченківського Комітету при різних організаціях і товариствах заявилися за тим, що треба збільшити інформації про діяльність Комітету, яка насправді є видатною, і тоді громадянство жертвенніше буде відгукуватись на заклик про збірку фондів, як у Арґентині й ін. країнах Південної Америки, так і в Північній Америці. Вирішено також приступити вже до самої будови пам'ятника на раніше вже посвяченій прегарній площі в парку в столиці Арґентини. Зібраних фондів не достатньо на те, щоб в Буенос Айресі встановити пам'ятник Кобзареві, дійсно гідний його ролі й значення для українського та інших поневолених Росією народів.

Законодавці підтримують резолюцію в справі Дня Української Незалежности

Вашингтон. — Як уже свого часу інформовано, конґресмен Едвард Дж. Дервінські зголосив 6-го травня ц. р. в Палаті Репрезентантів окрему резолюцію, якою Конґрес ЗСА мав би схвалити, щоби Президент ЗСА кожного року проголошував 22-го січня Днем Української Незалежности в Америці та закликав американський нарід, щоби цей день відзначати відповідними церемоніями. У своїй арґументації резолюція нав'язує до проголошення незалежности і суверенности Української Народної Республіки 22-го січня 1918-го року та до безперервно продовжуваної боротьби українського народу за відновлення тієї незалежности, що була заперечена комуно - московською аґресією, як і до тисячолітнього вкладу українського народу в світову культуру і до економічного, соціяльного та стратегічного потенціялу і можливостей України. Тепер, 1-го липня ц. р., на прохання і пропозицію д-ра Антона Жуковського, голови стейтового Відділу УККА в Північній Дакоті, ідентичну резолюцію зголосили в Палаті Репрезентантів два конґресмени з того стейту, конґресмен Марл Ендрюс та конґресмен Том Клеппе, що й відмічено в Конґресовому Протоколі з того дня.

У суботу на Союзівці буде концерт баритона Ярослава Щура з Вінніпеґу

Союзівка, Керговксон, Н. И. — В найближчу суботу, 15 серпня ц. р. о год. 8:30 вечора на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах у рамцях уже традиційних щотижневих мистецьких вечорів відбудеться концерт відомого українського співака-баритона Ярослава Щура з Вінніпеґу. В антрактах виступатиме танцювальний ансамбль Союзівки. Після концерту буде забава з танцями при звуках оркестри „Амор". Попереднього дня у п'ятницю 14 серпня під час вечірньої забави буде проведений вибір „Кралі тижня" Союзівки. В неділю 16 серпня в 8:30 вечора у рамцях також уже щотижневих недільних культурно - мистецьких вечорів відбудеться доповідь д-ра Володимира Ленця п. н. „Ліки і наркотики, їх ужиття і надужиття — медична і суспільна проблема". Після доповіді виступлять два молоді хлопці, які самі уживали наркотиків й вилікувалися від цього, із розповіддю про свої переживання і досвід у зв'язку з уживанням наркотиків. На великій залі „Веселка" буде продовжуватися в дні цього кінця тижня виставка малярських праць мистців Едварда Козака, Якова Гніздовського та Любослава Гуцалюка, як також скульптур Ярослави Геруляк.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00.. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оправдані побоювання

В середу 12-го серпня 1970 р. прем'єр СССР Алексєй Косигін і канцлер Західньої Німеччини Віллі Брандт підписали у Москві договір між цими двома країнами, яким забезпечується існуючий стан в Европі, відмовляється від ужиття сили та взагалі наладнується взаємовідносини між Совєтським Союзом і Західньою Німеччиною. Договір складається із вступу, п'ятьох постанов і двох додатків. Він гарантує теперішні кордони, але й залишає для Бонну відкритою можливість змагати до об'єднання поділеної тепер Німеччини мирними засобами.

Це те, що відоме. Але у зв'язку з цим договором і, зокрема, у зв'язку з переговорами між західньонімецьким міністром закордонних справ Вальтером Шеелем і совєтським міністром закордонних справ Андрєєм Громиком, які попередили цей договір, у західньонімецькій пресі появилося багато здогадів і коментарів, а між ними й твердження, що одною із совєтських вимог, включених чи невключених у договір, є справа припинення активности поодиноких еміґрантських груп із Східньої Европи в Західній Німеччині. Зрештою, не дуже важне, чи була про це мова в переговорах і чи це в будь-якій формі включено в договір або його „додатки", можна мати певність, що порозуміння між Москвою і Бонном так чи інакше матиме відповідний вплив на цю справу, що безпосередньо заторкує і активну групу українських еміґрантів.

У теперішній ситуації, в якій кожна війна, при наявності зброї масового знищення, може принести загладу для всіх, кожне домовлення, кожний державний акт, що збільшує і поліпшує вигляди на мир, можна тільки привітати. Проте, ще ніколи в історії не мали тривкої вартости будь-які договори і замирення, які признавали й ґарантували несправедливий „існуючий стан", встановлений підбоями та розбишацтвом і побудований на брутальній силі. Що з того, що Західня Німеччина договором з імперіялістичним і рабовласницьким режимом у Москві признає створений нею насильством „існуючий стан", як його не визнають і проти нього всіми доступними їм засобами борються дослівно всі підкорені і поневолені імперіялістичною Москвою народи Східньої Европи, включно із частиною німецького народу, що попала під совєтську „опіку". Ці побоювання висловлює міжнародна преса, висловлюють їх зокрема німці. І ці побоювання більше, ніж оправдані.

Ціна большевицьких заяв

На початку 1920-их рр. комуністичний диктатор Ленін сам припильнував, щоб було винесено в Москві постанову про передачу „українському народові" в Києві таких реліквій з козацьких часів, як гетьманська булава, зразки козацької зброї тощо. Була винесена й постанова, але до захопленого большевиками Києва ніколи тих, викрадених Москвою, українських скарбів не привезли й нікому їх не передавали.

Це один із прикладів справжньої „ціни" московських заяв, постанов і обіцянок. Комуністичний режим за півстоліття існування має за собою найдовший у світі список невиконаних власних постанов, законів і заяв, їх фальшувань і перекручувань. Починаючи від „землі і волі", коли громадяни СССР не дістали ні землі, ні волі, через проголошення Монгольської Народної Республіки „незалежною державою" — після тихої окупації тієї країни біля Китаю большевицькими військами, і тепер — кінчаючи на найновішій заяві про епідемії холери в СССР, — всі ці приклади є лише більшими чи меншими ланками в безконечному ланцюзі совєтської брехні, перекручень та недотримань власного слова. Без сумніву, історики світу колись складуть велику книжку з таких прикладів порушень прав людини, народів та міжнародного права. Це й буде найновіша історія Росії, яка, перелицювавшись на червоно, йде традиційними шляхами російського білого імперіялізму і не хоче з них звернути, бо не може: відмова від імперіялістичної політики означала б кінець імперії, бо її зруйнують внутрішні відцентрові сили. Таких і подібних прикладів можна наводити без кінця.

Українська спільнота у вільному світі повинна бути особливо обережною до будь-яких совєтських заяв, що стосуються української політичної, культурної, релігійної та громадської діяльности або діячів поза межами Совєтського Союзу. Варто повсякчасно пам'ятати, що совєтські заяви, як правило, є фальшивими заявами, скерованими на зло, а не на добро світу свободи.

„ПЕРЕЖИТКИ КАПІТАЛІЗМУ"

Згідно з тлумаченням совєтської пропаганди такі явища, як пияцтво, хуліганство, хабарництво, злочинність, притаманні капіталістичному устроєві, тому в країнах капіталізму вони, мовляв, цвітуть. Цвіли вони теж у царській РосіїАж прийшла зміна: „Соціялістичний лад, піклування комуністичної партії та радянського уряду про добро народу, його культуру створили сприятливі умови для остаточної ліквідації пережитків минулого в свідомості людини і, зокрема, чи не найогиднішого з них — пияцтва. Явище це в нашій країні не має соціяльного ґрунту".

Так пише І. Головченко, міністер внутрішніх справ Української ССР у своїй статті п. з. „Спільник злочину", яку вмістила „Радянська Україна" з 30 червня ц. р. До цього він зараз же додав: „І все ж воно (тобто пияцтво — абв) ще досить розповсюджене".

Значить і умовини є для ліквідації пияцтва і совєтська влада вже 50 років існує, а воно далі розповсюджене. Царської Росії вже за це обвинувачувати не можна.

Сказавши про шкідливі наслідки пияцтва для самих пияків, їхніх родин та для народного господарства, Головченко продовжує:

„Та, мабуть, найбільш небезпечним для суспільства є те, що п'яна людина здатна на негідні вчинки, на які вона ніколи б не наважилася в тверезому стані. Тому можна з певністю сказати: пияцтво — невидимий спільник багатьох злочинів. Це підтверджує і статистика. Кожен другий злочин, в тому числі й такі тяжкі, як навмисні вбивства, розбій й пограбування, вчинено п'яними".

А хто ж винен, що такий стан продовжується? Головченко пише: „... справа в тому, щоб активно застосовувати до п'яниць заходи, передбачені законом...". Але: „На жаль, поява громадянина на роботі і в громадському місці в нетверезому стані, п'яні дебоші в сім'ї далеко не завжди стають предметом обговорення в комсомольській, партійній чи профспілковій організаціях, у товариському суді. Почуваючи безкарність, п'яниці та бешкетники і далі ведуть свою „лінію".

Та як можна дивуватись відношенню згаданих чинників до п'яниць, коли державні й кооперативні установи сприяють розвиткові пияцтва. У своїй статті Головченко наводить такі приклади: „Взяти хоч би торгівлю спиртом. Продають його майже в кожному продовольчому магазині — і поблизу промислових підприємств, і біля будинків відпочинку, санаторій, лікарень, на залізничних станціях і поряд з ними. Продають на розлив дорослим і навіть неповнолітнім. А все це — явне порушення правил".

Отже, всі умовини створено не для ліквідації, а радше для поширення пияцтва.

В. Соколов, заступник міністра внутрішніх справ Туркменської ССР у своїй статті „Зі строгістю закону", надрукованій в „„Туркменській Іскрі" з 11 липня ц. р., показує іншу сторінку хвороби підсовєтського суспільного організму. Він пише:

„Дармоїд — це людина, яка живе на чужий рахунок і чужою працею. І хоч таких людей мало, вони своєю антисуспільною п о в еді нкою мають злий вплив, а часто втягають у злочини молодих людей і підлітків. Минулого року, наприклад, в Ашхабаді коло половини всіх крадіжок особистої власности громадян і одної третини грабунків та кримінальних злочинів хуліганства доконані працездатними, але ніде не працюючими особами" (то, виходить, не так уже мало тих дармоїдів в Ашхабаді — абв).

Соколов пише, що другим видом суспільної хвороби є бродяжництво. „Бродяжництво — це велике зло. Практикують його часом здорові і працездатні люди. Про це свідчать статистика і протоколи медичної експертизи. Бродяги — це в більшості батьки, які втікають від своїх дітей. Наприклад, минулого року поміж особами, задержаними органами внутрішніх справ нашої республіки за бродяжництво, було багато впертих неплатників аліментів... Серед бродяг є й молоді люди... Як показала аналіза добрих п'ятдесяти відсотків бродяг — це люди, які повернулися з місць ув'язнення, де вони відбували свої кари за доконані ними злочини..."

Хабарництво процвітало за царських часів в Росії. Можна б думати, що такий „капіталістичний пережиток" еліміновано повністю у „передовому соціялістичному суспільстві". Виявляється, що ні. Навпаки, він процвітає в СССР не гірше ніж інші капіталістичні „пороки". Це підтверджується офіційним документом.

„Казахстанская Правда" з 1 липня ц. р. містить повідомлення Казахстанського Телеграфного А ґ е нтства (КазТАГ) про Пленум Верховного Суду цієї „республіки", в якому сказано:

„Пленум вислухав і продискутував доповідь члена Верховного Суду М. Касенова про виконування судами республіки постанови Верховного Суду СССР „Про судову практику у справах про хабарництво". Пленум звернув увагу судів на недоліки в їх роботі при розгляданні справ про хабарництво... наказав судам республіки забезпечити правильне застосування до винних у хабарництві заходів покарання з врахуванням обставин справи, особовости винуватців і небезпечного характеру хабарницької діяльности не тільки тих, що хабаря беруть, але також тих, що його дають, та посередників у справі... висвітлювати результати процесів в пресі, радіо та створювати довкола хабарників атмосферу нетерпимости і осудження їх діяльности..."

Коли Верховні Суди СССР і „союзних республік" присвячують аж таку увагу хабарництву, то це доказ, що воно є суспільною язвою в країні, не зважаючи на те, „що створено умови для й остаточної ліквідації".

Про злочинність в СССР не раз уже писалося на сторінках „Свободи". Злочинність шириться не тільки на низах, але й на горі суспільности. Для цього вистачить зацитувати такий факт. Під кінець червня 1970 р. в Ашхабаді відбулася сесія Верховного Совєту ССР, яка поміж різними іншими постановами винесла ще таку: „Передречинцево відкликати народних засідателів Верховного Суду Туркменської ССР Джумарди Менглієва і Реджепа Аннаоразова з причини доконання ними кримінального злочину". Постанова надрукована у „Туркменській Іскрі" з 27 червня ц. р.

абв.

А. Юриняк

ШАНУЙМО ІНІЦІЯТОРІВ І НЕ РОЗПОРОШУЙМО ЗУСИЛЬ

(До справи „Музичного Фонду ім. М. Д. Леонтовича")

Восени минулого року Українська Вільна Академія Наук у ЗСА сповістила українську громаду про заснування при УВАН „Музичного Фонду ім. М. Д. Леонтовича". Завдання цього Фонду — творити матеріяльну базу для так нам потрібного (а якого, на жаль, ще й досі нема) Музичного і Музикологічного Видавництва.

Тоді ж таки, восени 1969 року, УВАН звернулася до громадянства з закликом („Свобода" з 13 листопада 1969 р.) жертвувати на згаданий фонд, започаткований солідною пожертвою (2 тис. долярів) пенсіонера А. Подоляка, який висловив побажання щодо назви Фонду, а саме — надати йому ім'я М. Д. Леонтовича. На заклик УВАН першим відгукнувся композитор - диригент Григорій Китастий пожертвою 100 долярів і закликом із свого боку підтримати новозаснований Фонд ім. М. Леонтовича.

Бачачи прихильну реакцію на оприлюднену ініціятиву, Президія УВАН уже разом з Управою Музичного Фонду в лютому цього року видрукувала формуляри вже для персонального розсилання знаним громадянам - українцям і в цих формулярах ще раз підкреслила вагу й актуальність започаткованої акції:

„Серед українських видавництв на еміґрації немає спеціяльного музичного і музикологічного видавництва, що видавало б монографії про визначних українських композиторів, як М. Д. Леонтовича, О. А. Кошиця, К. Т. Стеценка та ін. Це болюче відчувається музикологами, музичними критиками, істориками української музики, композиторами, що люблять і шанують українську музичну культуру".

Річ ясна, що майбутнє Видавництво, матеріяльною базою якого був би новозаснований Музичний Фонд ім. М. Леонтовича, не потребує обмежуватись виданням монографій названих у заклику УВАН музичних діячів, бо й взагалі діяльність Видавництва розуміється куди ширше, — вона охоплюватиме й публікацію творчої продукції так нині діючих мистців, як і непублікованих ще творів померлих мистців музичної ділянки. Проте, наявність у заклику УВАН імен композиторів Леонтовича, Кошиця і Стеценка, як першої черги, що так висловимось, нашої монографічної уваги — не випадкова, а навіть вельми доречна. Бо саме про цих мистців, що їх творчий злет угору зумовлений і пов'язаний з державним відродженням України, нинішні (та й давніші) публікації в УССР багато чого замовчують, а ще більше довільно інтерпретують (щоб не сказати свідомо перекручують) особисто-побутові і творчо - мистецькі факти їхньої біографії. Зовсім недавно наша преса вказувала на безсоромні викривлення якимсь В. Дяченком (у виданій 1969 р. в Києві видавництвом „Музична Україна" книжці „М. Д. Леонтович") творчого і навіть особисто - побутового обличчя цього видатного творця-діяча в ділянці української народної пісні.

А це ж якраз наближаються ювілейні дати: 50-ліття з дня трагічної смерти М. Леонтовича і 50-ліття Української Р е с публіканської Капели О. Кошиця. Тож започаткована в лоні УВАН у ЗСА акція Музейного Фонду і на його базі Музичного видавництва саме на часі.

І справді: в пресі появилася низка статтей про велике значення музичної діяльности в житті народу, про красу і багатство нашої пісні, про потребу негайно приступити до створення „Української Музичної Фундації" (див. дві статті дир. Івана Задорожного в „Свободі" — 21 лютого і 26 лютого ц. р.), а інший автор (М. Сухий, „Свобода" з 4 квітня ц. р.) розмахнувся ще ширше і доводить потребу створити не саму музичну, а взагалі „Українську Культурну Фундацію" і кінчає свою статтю так:

„Маємо в умовах еміграції численні і видатні таланти в усіх ділянках творчости... маємо й великі творчі спадщини, але або зовсім ними не турбуємось, або турбуємось дуже мало і припадково, без пляновости і справжньої глибокої турботи та уваги".

Обидва названі автори виявляють у своїх статтях широкий вгляд у культурно-мистецьке життя нашої еміграції, слушно зазначають його неповноту і кволість, брак належної організованости, вказують шляхи його направи й поліпшення. Зокрема докладно умотивовану програму заходів у музичній ділянці накреслив у своїх статтях Іван Задорожний. Одне лише негаразд: обидва вони ні словечком не згадують про ініціятиву УВАН у ЗСА, про почату ще восени минулого року акцію пожертв на Музичний Фонд ім. М. Леонтовича. Ніби такої акції зовсім не провадиться і такого Фонду нема.

А тим часом кожному ясно, що закликати до створення Музичної Фундації, коли вже існує Музичний Фонд, виглядає як велике непорозуміння. У кожному разі це лише вноситиме баламутство поміж наших людей — і без того не дуже щедрих, якщо мова про пожертви не на громадсько-політичні цілі, а на рідне мистецтво.

Так само позбавлена „рації актуальности" в данім моменті (коли на черзі перед нами справа вже наявного Музичного Фонду) проблема створення „півмільйонової української Культур-Фундації", яка — за проєктом дописувача „Свободи" М. Сухого — мала б бути універсальною, обслуговувати ділянки нашого культурно - мистецького життя. Хоч ми деколи й любимо себе занадто хвалити (як і навпаки — занадто ганити, картати), зовсім ясно, що водночас виповнити всі прогалини в нашому житті ми таки не здолаємо. Послідовність, черговість в унапрямленні зусиль — це ж один із головних елементів тієї пляновости, вагу якої так підкреслює сам автор статті про Українську Культурну Фундацію.

Українська громада у вільному світі досі не мала Музичного в и д авництва, спертого на солідній матеріяльній базі — на Музичному Фонді. УВАН зробила початок. Отже є вказаним для кожного любителя й шанувальника рідної музики й пісні, для кожного українського патріота всіма засобами підтримати й розбудовувати його.

Тому й закликаємо нашу громаду: Шануймо й підтримуймо зроблений доцільний крок! Шануймо ініціятиву й ініціяторів, бо це є й пошанування самих себе як членів громади, як членів нації.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Однострій і службові відзнаки в УГА

У 120 і 122 числах „Свободи" поміщено спомин проф. Осипа Залеського, кол. хотаря УГА п. з. „Українська бригада в Німецькім Яблінні". Автор подає там таке зауваження: „Наше міністерство не зуміло за півроку устійнити хоча б однакових відзнак і однієї форми однострою".

Таке твердження незгідне з історичною правдою. Однострій і відзнаки ступнів УГА устійнено розпорядком Секретаріяту В і й ськових Справ з 22 квітня 1919 р. з дуже докладним описом і вимірами поодиноких частин однострою та службових відзнак. (ВВК 123 — ДСВС 7930 Вд. 3-22.4.19. Однострій).

Цитуємо цей виконавчий розпорядок, не змінюючи правопису:

„Однострій для Українського Війська Західної Области Української Народної Республики має виглядати після залученого опису.

Вигляд описаного тут однострою обовязує від дня 1 мая 1919 року.

По виношенню однострої дотеперішних кроїв вільно виготовляти і носити лише однострій, затверджений нинішним розпорядком.

Станиславів, дня 22 квітня 1919.

Товариш Д е р ж авного Секретаря В і й с ь к ових Справ: П. Бубела; отаман в. р."

Розуміється, що внаслідок браку запасів сукна, коли держава знаходилася в злиденному економічному становищі та в стані війни — не було можливости виготувати десятки тисяч нових одностроїв.

На жаль, шановний автор не взяв цього до уваги із віддалі півсторіччя.

Через те в УГА вживано, а властиво доношувано з необхідности однострої австрійської і російської армій — аж до кінця існування УГА, до квітня 1920 р.

Протягом травня і червня 1919 р. були впроваджені вже нові службові відзнаки, а також однорідні шапки за зразком Армії УНР, називані популярно „петлюрівками".

При цьому слід пригадати, що однострій і відзнаки військових ранг для УГА проєктував Лев Лепкий, відомий стрілецький поет, старшина кінноти Леґіону УСС і УГА, в 1922-39 рр. редактор видань „Червоної Калини" у Львові, який живе тепер у ЗСА.

Таблиці службових відзнак УГА вміщені в збірній праці „Історія Українського Війська", Львів, 1936, ст. 533, видання І. Тиктора (2-ге видання, Вінніпеґ 1953), та в моїй праці „Історія Українського Війська" част. 3, ст. 30-31, Львів 1938, вид. „Самоосвіта".

Зенон Стефанів

ВИЯСНЕННЯ Т-ВА „НОВА СЦЕНА" В ЧИКАГО

У двох числах „Свободи" з 5-го березня і 17-го липня ц. р. (чч. 42 і 130) появились дві статті - рецензії про виставу комедії Старицького „За двома зайцями", що її ставив „Інтернаціональний Театр" в Чикаго. Автори цих статтей (п-ні Г. Черінь і п. Полярний) посередньо чи безпосердньо торкнулися теж Українського Театрального Т о в ариства „Нова Сцена" і участи деяких її членів (українців) в „Інтернаціональному Театрі".

У відповідь на це хочемо пригадати і рішуче підкреслити, що „Нова Сцена" — це суто національна установа, яка стоїть на послугах українській громаді і зберігає традиції українського театрального м и с т ецтва. Працю свою у „Новій Сцені" члени ведуть безінтересовно і допомагають іншим організаціям у влаштовуванні різного роду національних імпрез, а заощаджені гроші „Нова Сцена" жертвує на наші культурно-освітні цілі. Щождо „Інтернаціонального Театру", то це зовсім приватна установа, розрахована тільки на бизнес.

Емілія Кулик
Чикаго

Софія Наумович

БЛАЖЕННІШИЙ НА ВІДВІДИНАХ У ФРАНЦІЇ

(2)

„Ми не маємо мільярдів, щоб імпонувати світові, але коли з'єднані в одне ціле, тоді представляємо силу, з якою мусять рахуватися. От я, кардинал, повинен би мати всюди вступ, але так воно не є, бо зразу питають: кого представляєте? Я говорив з кількома президентами і ствердив, що вони досконало орієнтуються і знають нашу вартість. Ось литовців шанують, хоч їх мало, бо вони всі разом. І ми, коли станемо вище наших дрібних непорозумінь, як одна суцільна маса, тоді створимо силу, таку потрібну Україні! На вас у Парижі дивиться ввесь український світ, але теж і чужинці. Тому й надалі стрічайтеся спільно і спільно доконуйте великих діл! У вас є зв'язки з французами, і завдяки вам я мав нагоду говорити з ними про різні справи. Бачу, що тут і мови нема про якусь анархію, вони зовсім не думають випускати влади з рук. Учіться від них! Це першорядні дипломати і, якщо йдеться про їхню державу, то вони єдині, всі разом, хоч у них безліч партій.

„Я набрав теж кращого переконання про ваш рівень життя. Що не дбаєте про саме матеріяльне, то це вам честь приносить! Зате духове життя у вас на високому рівні, — завдяки Сарселеві, завдяки Бібліотеці ім. Симона Петлюри, яка так гарно розвивається, мимо тих утрат, які понесла. Зокрема ваш Єпископ дуже скромний, нічого для себе не вимагає, зате ж він автор філософічної праці! Цінна теж ваша жіноча організація, що вміє піднестися понад буденні справи і думає увічнити культ Анни Ярославни. Рухлива ваша молодь, кожна у своїй організації, але вміє спільно танцювати, і це вже добре! Я дуже радію тим, що вмісте стати вище дрібного, роз'єднуючого. Бажаю вам і надалі так працювати, а успіхи не дадуть на себе чекати. Хай Господь має вас у своїй опіці!"

Промова Князя нашої Церкви сповнила всіх великою радістю. Зокрема раділи громадські діячі, що їхні спільні зусилля стали такі очевидні для приїжджаючого здалеку Достойного Гостя, а в успішності спільних дій парижани могли переконатися не один раз. Проспівавши Кардиналові ще раз „Многая літа", учасники цієї теплої, родинної зустрічі розійшлися, підкріплені на дусі, з твердою постановою і надалі йти цим самим шляхом, що дає такі добрі наслідки.

А невтомний Кардинал поїхав ще з проф. Кульчицьким відвідати важко хворого голову Міжнародної Вільної Академії п. Марінеско, який так бажав зустрічі з нашим Ісповідником, вважаючи для себе великою честю запрошення його до Почесного Комітету. На жаль, важка недуга цьому перешкодила. На вид такого Гостя біля свого ліжка п. Марінеско розплакався.

ПРОЩА ДО ЛІЗІЄ З КИР ЙОСИФОМ

У неділю 19 липня ц.р. раннім ранком виїжджаємо з Парижу великим автобусом зі скверу Т. Шевченка, разом із о. шамб. Левенцем — прекрасним організатором такого роду прощ. Виїжджаємо точно о 7 год., не зважаючи на розпачливе вимахування руками деяких запізнених, яких мусів підібрати маленький автокар, що був напоготові „на кожний випадок". Їдемо понад Сеною опустілим і сонним ще Парижем, у сторону Версалю — шляхом королеви „Рут де ля Рен". А коли виїхали в „чисте поле", то почалися спершу побожні оповідання про священиків і грішників у стилі Честертона, а далі всілякі жарти й дотепи, якими так умів забавляти крізь мікрофон побожних богомільців наш провідник. Від нього теж довідуємося різних подробиць із побуту нашого Кардинала у Франції, зокрема про те, що вчора він був ще гостем у Сестер Служебниць, учительок четвергової школи, де в їхній каплиці відправив Службу Божу та покуштував тих знаменитих страв, що їх так смачно вміють приготовляти наші сестри.

До Лізіє заїхали ми навіть скоріше, як думали, і зразу зустріли о. монс. Дюрана, ректора базиліки св. Терені, директора прощ та редактора „Життя св. Тереси". Він сказав, що Кардинал перебуває у них ще з учорашнього вечора і що вспів уже всіх зачарувати.

Ми перейшлися містом з єдиною представницею Сарселю — пані Людмилою Кульчицькою, — і ствердили, що хоч нова велетенська катедра не така стилева, як стара у готицькому стилі, подібна до Нотр-Дам-де-Парі, зате приміщує ті тисячі й десятки тисяч прочан, що з усіх-усюдів прибувають молитися до св. Терені. А кажуть, що Франція атеїстична! Ми зійшли у підземну крипту, в якій між престолами різних націй є теж престіл із написом „Вівтар України". Тут пригадали історію нашої членки п-і Любінецької, яка вишила чудову скатерть у нашому церковному стилі. На жаль, Сестри-Кармелітки зразу ж після першого Богослуження цю скатерть зняли і заміняли її на звичайну, білу — таку, як „усі інші'. Не помогли ніякі умовлювання. „Усі скатерті мають бути однакові!" — заявила мати ігуменя, і, обурена цим непошануванням української вишивки, пані Любінецька відібрала свою скатерть і чекала іншої нагоди, яка незабаром трапилася. Та про це згодом.

При вході до базиліки привітав нашого Кардинала душпастир Нормандії й один із наймолодших наших священиків у Франції о. Иосиф Андріїшин: „У цій чудовій базиліці св. Терені, у якій знаходиться поміж престолами інших народів український престіл, придбаний заходами Апостольського Екзарха та о. Юліяна Прокоповича, вітаємо Ваше Блаженство. Таємні дороги Божого Провидіння зберегли вас при житті й виявили, що наша Церква жива, діюча і у майбутньому, під вашим проводом, відіграватиме визначну ролю у Вселенській Церкві, зокрема ж серед східніх Церков".

Іменем українців у Нормандії з „хлібом-сіллю" виступив п. Іван Данів, який висловив „щастя бачити і вітати вас посеред української громади, що десятки років не бачила свого рідного краю, за який ви, Верховний Архиєрею, принесли стільки жертв... Благословіть нас, щоб ми діждалися під вашим проводом вернутися на рідну землю. На многії й благії літа!" — Малий Андрій Сенюк привітав віршиком від українських дітей Блаженнішого, а люди проспівали „Многая літа".

Наша Служба Божа відправлялася не у підземній крипті для прочан, а у верхній церкві, яка зразу заповнилася по вінця не тільки українцями, що прибули так чисельно, мовляв, „ціла Нормандія з'їхалася до Лізіє", але також і французами так місцевими, як і прибулими з прощами. До святочного Богослуження св. Івана Золотоустого стали побіч Блаженнішого — Кир Володимир, о. шамб. Василик з Ліону, о. шамб. Левенець з Парижу, оо. Андріїшин і Прокопів з Нормандії та о. Любомир Гузар з Риму. Співав Свято-Володимирський хор з Парижу під кер. п-і В. Дратвінської, а п. І. Данів читав „Апостола".

(Продовження буде)

День, який важко забути

Мені було тоді всього вісім років, але я ніколи не забуду тих історичних подій, що відбулися у Вербові, Бережанського повіту, в червні 1919-го року.

В червні того року люди збиралися групами, гуторили про щось дуже нервозно. Я не все тоді розумів, але для нас дітей було ясним, що наші батьки були заклопотані.

Зрозумів я причину цього, як я пішов купатися за село. Коли я з хлопцями купався, почув нагло артилерійську стрілянину зі сторони Бережан. Стрільна падали на отару овець, які паслися неоподалік нас. Часу ми не гайнували, всі якстій щосили почали втікати до садів, щоб там скритися за деревами. За першими деревами ми стрінули двох стрільців, які були пригноблені. Від них ми довідалися, що під натиском польських військ Українська Галицька Армія відступає; як потемніє, вони також залишать Вербів.

Була неділя, чи якесь свято. В селі панувала гробова тиша, нарід молився в церкві, благаючи помочі у Всевишнього для героїчної нашої УГА.

Нагло в західній частині села почулися густі крісові тріли. Ми побачили великі стовпи диму, а незабаром ціле село вкрилося густим димом, повітря наповнилося плачем та криком розпуки, ревом худоби та погрозами польських вояків.

Вербів захопила сотня польської піхоти під командою капітана Дробінєвіча, якого під селом ранили вояки української армії.Мабуть, один рядовий його сотні був вбитий. В погоні за українськими стрільцями польські вояки напали на наше село, й першого господаря, через двір якого пербігли українські вояки, розстріляли на місці та підпалили його господарство. Він відмовився вказати, в якому напрямі втікали українські вояки.

Польські вояки вганяли по селі, ловили людей, зганяли в юрби, били й знущалися над людьми, забороняючи виносити речі з хат, які горіли. Вбили ще двох невинних людей, спалили коло 40 господарств, а українських стрільців не знайшли, хоч два українські вояки таки переховалися в пивниці одного господаря.

Як це було б закінчилося, невідомо. Але місцевий лісничий, поляк, який служив цілий час за української влади та не зазнав жадної пакости від українського уряду, вставився за народом та інтервеніював у команді польської армії, яка приказала припинити знущання над українцями у Вербові.

На слідуючий день будинки догоряли. Польські відділи вирушили в напрямі Бережан. В часі маршу мала горстка українських вояків наскочила на них.

Бій не був рівним, бо поляків було більше.

Другого дня ранком кілька десяток чоловіків вибралися пошукувати тих, які в обороні рідного краю віддали своє молоде життя. З вербівських піль привезли тоді дванадцятьох, поклали їх рядом на цвинтарі. Одні шукали за документами, а інші копали спільну могилу. А я з братом та другими сусідськими хлопцями з сумом придивлялися.

І хоч з того часу проминуло більше як півстоліття, то я ніколи не можу забути тих днів, коли Вербів переживав подвійне горе. Ніколи не забуду вигляду тих дванадцятьох стрільців, які лежали рядом на цвинтарі в тіні дерев, з багнетними ранами в грудях.

Викопали їм глибоку братню могилу і всіх спільно похоронили, поставивши березовий хрест, але чомусь без імен поляглих. По похороні народ поніс з собою домів смуток і горе, але надії, що наші таки повернуться, не втратив.

І кілька днів пізніше безмежна радість огорнула Вербів, як поляки в страшній паніці втікали перед наступом українських військ. Поляки кидали зброю, все, що несли. На городі мого батька вони полишали кріси, набої та наплечники.

Та радість, на жаль, тривала дуже коротко. 25 кілометрів на захід від Вербова наступ українських військ здержано. Почався відомий, трагічний відступ за Збруч, відступ останній, і наступів вже більше не було. Та народ надії не тратить і тепер по нових трагедіях українського народу під пануванням комуністичної Москви, традиція української державности живе в серцях і душах української нації.

Напевно у Вербові, Бережанського повіту, живуть ще люди, які пам'ятають ті незабутні дні з літа 1919-го року, коли молоді українські вояки зложили своє життя на вівтарі волі.

А скільки таких сіл і містечок як Вербів, по широкій Україні?

Петро Турчин,
Ріно, Невада

90-літній ювілей Евгенії Макарушкової

Евгенії Макарушковій, відомій суспільній та політичній діячці, сповнилося 90 років. З цієї незвичайної нагоди родина ювлятки з'їхалася в Гантері, щоб віддати честь сеньйорці роду та подякувати за її труди. У святочній зустрічі взяли участь чотири покоління: дві дочки та син, п'ятеро внуків та одинадцятеро правнуків. Коли б ще могли приїхати перешкоджені два сини, чотири внуки та п'ятеро правнуків, то зібралась би громадка тридцяти членів найближчої родини.

Зустріч започатковано Сл. Божою, яку відправив у місцевій церкві парох о. Мак. Після відправи члени родини користали з можливости погуторити з кревними, які живуть у різних віддалених місцевостях, а деякі таки знайомились. Цікаво і зворушливо було спостерігати, як зустрічаються такі, які давно не бачилися, а знайомляться навіть ті найменші правнуки, зразу нав'язуючи дружбу. Очевидно осередком була ювілятка. Гантерські відпочивальники мали нагоду вже від кількох днів спостерігати, як вона жвавим кроком відбуває свої неблизькі проходи і неодин молодший не зміг би додержати їй кроку.

О годині 4-ій по полудні в мотелі „Ксеня" засіли за столом, кругом своєї сивоволосої сеньйорки, члени сім'ї. Парох Гантеру о. Мак молитвою започаткував прийняття. Від кожного покоління вітав ювілятку представник: від дітей — д-р Богдан Макарушка, від внуків — Лідія Ярошевич та Юрій Терпиляк. Вкінці правнуки гуртом виголосили вірш, автором якого був чоловік прабабуні, сл.п. д-р Я. Макарушка, та вручили їй китички рож. Промовляли теж о. Мак, а від друзів дир. Петро Петрик, який задержався довше над діяльністю ювілятки. Насвіли теж письмові привіти: від УНДО в Торонті, фракції УНДО з Мюнхену. Вітали теж ювілятку товаришки її дочок, які колись проживали в її домі та зберегли у вдячній пам'яті опіку та доброту пані Евгенії. Дочка її, Ірина Пежанська, яка була ініціяторкою зустрічі, у милий безпосередній спосіб розказала кілька епізодів із життя сім'ї, у яких її мати проявляла велике зрозуміння для молоді, а теж гарт духа та патріотизм, особливо у важких для народу моментах, коли сини, ще підлітки та юнаки, зголосилися до Січових Стрільців. Цей патріотизм найшов свій вираз у заключному слові самої ювілятки, яка, обдарована дарунками та бажаннями, дякуючи звернулася до молодих матерей, взиваючи їх виховувати своїх дітей в патріотичному дусі.

При нагоді такого радісного свята не можна не згадати про діяльність пані Евгенії Макарушки, яка брала живу участь у працях різних організацій. Була вона першою головою Союзу Українок у Львові, головою Т-ва ім. Ганни Барвінок, членом Верховної Пластової Ради, активно діяла у Т-ві „Труд", приготовляла Жіночий Конґрес у Станиславові, була активним членом УНДО і ще багатьох інших товариств. Треба сподіватися, що наші жіночі організації відмітять цей рідкісний ювілей активної громадянки, взірцевої, енергійної матері і опікунки молоді.

Підкреслити треба теж, що її активність одідичили її діти та внуки і цього самого можна очікувати від правнуків.

У. С.

ДИПЛОМАТ КАМБОДЖІ ІСОУП ҐГАНТІП У ПРАЗІ, прихильник усуненого в березні цього року від влади в Камбоджі князя Народома Сіганука, передав камбоджську амбасаду у столиці Чехо - Словаччини Празі під зверхність екзильного уряду Сіганука. Ґгантіп одружений із принцесою із роду Народомів.

Святослава Жуковська ширить в Північній Дакоті правду про Україну

Бісмарк, Н. Д. — Пані Жуковська відома вже нашій громаді зі своїх виступів на американській телевізії, мала в місяцях квітні, травні і червні в різних містах Північної Дакоти ряд викладів про Україну і нашу культуру та влаштувала показ вишивок і кераміки. Вона насвітлювала поневолення українського народу російським комунізмом і наше стремління до волі й незалежности.

В Півн. Дакоті відомо, що п. Слава Жуковська має багато власноручно виконаних вишивок, дім пп. Жуковських вона прикрасила в українськім стилю. В квітні ц. р. асоціяція амер. катол. жінок запросила її дати для них виклад про Україну і показати українські вишивки. На цей виклад крім членів були запрошені гості зі Стілю та інших міст. Виклад був дуже добре підготований і виголошений доброю англійською мовою. Пані Жуковська дістала славу „доброго промовця", її виклади цікаві, а виставки українських гарних вишивок притягали увагу присутніх. Тож почали її запрошувати не тільки до інших товариств, але і до гайскулів у багатьох містах Північної Дакоти. В травні повторила цей виклад для католицького, а відтак для публічного гайскулу. В травні мала доклад і виставку для Мист. клюбу і повітових жіночих організацій. Найбільше присутніх було на докладах п. Жуковської в червні ц. р., який вона мала для з'єднаних амер. жіночих клюбів міста Степлінґ і околиці та для жіноцтва в Контри - клюбі під Бісмарком.

На всіх цих виступах місцеві амер. жінки приготовляли прийняття з нагоди приїзду п. Жуковської, а по прийняттю відбувалися виклади. П. Жуковська привозила в кількох валізках вишивки і кераміку, розкладаючи це все на кількох столах, а на головній стіні розвішувала карту України. Її виклад звичайно починався коротким начерком історії і географії України і про наше славне минуле з відповідним підчеркненням теперішнього поневолення України російським комунізмом, та про боротьбу українського народу за волю і незалежність. Свої виклади переплітала власними переживаннями під большевиками, свобідно оповідаючи і ніколи не користаючи з записок. Виклади п. Жуковської звичайно тривали коло півтори години, а час питань і відповідей протягався не раз до трьох годин. Вона діставала багато признань за виклади і виставки вишивок.

Ці виклади п. Жуковської знайшли широкий відгук у цілій Північній Дакоті, вона дістала багато нових запрошень на осінь дати такі виклади в інших містах Нарт Дакоти.

По викладах п. Жуковська діставала численні телефонічні і листовні подяки від американських жінок і учителів. Українська громадськість вдячна пані Святославі Жуковській за її таку важку і гідну до наслідування працю в користь української справи.

А. Нестюк

Жінка-науковець два роки працює над макетом княжого Києва

Київ. — Вдома, на своєму скромному помешканні, вже два роки працює малярка-пенсіонерка Дінора Мазюкевич над великим макетом древнього Києва. Розмір точно відтвореного після найдокладніших вивчень всіх доступних документів макету княжої столиці України становить 12 метрів. Тому, що помешкання пенсіонерки занадто мале, П. Мазюкевич сконструювала макет з 49 окремих, нумерованих частин: „Кожна частина вкладена в коробку, верх якої маштабно відтворює рельєф певної ділянки Києва". Старовинну мапу Києва з горизонталями віднайшла завідуюча відділом „Київська Русь" при Історичному Музеї УССР Стефанія Кілієвич. Допомогли порадами й матеріялами авторці надзвичайної цінности макету княжого Києва різні фахівці. Діонора Мазюкевич колись працювала на Київській кіностудії, як маляр-мультипліка т о р. „Молодь України" з 7-го серпня у вістці „Будується древнє місто", зазначила, що ця її робота ще не завершена, але „на макеті вже обсаджено й деревами город Володимира, Кисилівку, Гончари, Кожум'яки, більшу частину Подолу". Макет зроблений так майстерно, що глядач бачить Київ з 11-го століття неначе з висоти лету птаха. На макеті є собори й церкви, які не збереглись до наших днів; деякі з них були зірвані большевиками в 1930-40 роках. „Людині, не посвяченій у тонкощі макетобудування, зазначено в газеті, важко уявити увесь обсяг роботи, за яку взялись жіночі руки".

В'язні в Ню Йорку протестували проти переповнення в'язниці і брутальности вартових

Ню Йорк. — В'язні чоловічої в'язниці при 125 Вайт вулиці вже другий день демонстрували проти переповнення тюрми, брутальности в'язничної сторожі та проти незадовільних харчів. В'язні схопили 3-ох вартових як закладників і захопили теж кілька поверхів тюрми, яка має 15 поверхів. Вони підпалили ліжка, вибили грубезні шиби та „бомбардували" вулицю частиною меблів і поламаних рур. Комісар від тюремних справ Джордж МекҐрат саме тоді конферував із посадником Ліндзі в справі бунту цих самих в'язнів в понеділок, коли надійшла вістка, що сотки в'язнів знов бунтуються. Посадник Ліндзі признав слушність в'язням, бо сам комісар ствердив, що тюрма переповнена. Посадник телефонував до губернатора Рокефеллера, який обіцяв взяти кілька сот в'язнів до стейтової в'язниці. В'язні випустили закладників, яких тримали 7 годин, коли їм пообіцяли, що вони будуть переслухані і зможуть висловити всі домагання. Ніхто з в'язнів не буде покараний за те, що брав участь в бунті.

Мистець Герман Бендерський помер у київській тюрмі

Рим. — Відоме італійське видавництво „Европа Чівільта" випустило серію повідомлень про долю політичних в'язнів у СССР, різної національности. Головно подані відомості про в'язнів, засланих до таборів у Мордовії. Між тими повідомленнями є вістка про долю українського мистця, який помер від тортур у Києві, у в'язниці КГБ: український мистець Герман Бендерський, народжений в 1937 році, намагався перепливти совєтський кордон на півдні України — втекти через Дунай до Румунії. Був схоплений совєтською прикордонною охороною під час втечі й переданий до рук КГБ. У київській тюрмі Германа Бендерського тортурували під час допитів, і він помер у січні 1970 р.

Помер поет Терень Масенко

Український совєтський поет - лірик Терень Масенко, народжений в 1903 р в с. Глодоси на сучасній Кіровоградщині, „передчасно пішов з життя", як сказано в „Молоді України" з 8-го серпня 1970 р. Закінчив факультет журналістики Комуністичного Університету ім. Артема, працював у редакціях різних газет, за деякі лірично - патріотичні поезії зазнавав раніше нападів критики; написав поеми „Дума про Київ", „Марія Ульянова" та ін., в большевицькому дусі. В повідомленні не зазначено, де помер Терень Масенко і де похований.

25-річчя Ужгородського Університету

В Ужгородському Університеті, створеному 25 років тому, навчається тепер чотири тисячі студентів на стаціонарі, а шість тисяч у відділі позаочної освіти, вони прибувають до Ужгороду лише на іспити. Ужгородський університет за час свого існування випустив близько 10,000 різних фахівців, 200 кандидатів і 30 докторів наук, як сказано в „Радянській Україні" з 8 серпня — „з місцевого населення". У вістці не подано, яку офіційну назву має університет, іменем кого його названо, які факультети має і якою мовою відбуваються там виклади. Був час, коли — за приватними вістками з України — Ужгородський Університет примусово російщили.

„Господарники" перетворили річку в замулений рівчак

Київ. — Рівнинну річку Котлуй, що протікає через районовий центр, місто Таращу на Київщині, заходами колгоспів і місцевих фабричок перетворено в замулений рівчак, який незабаром взагалі зникне. Річка Котлуй допливає до більшої річки Росі, що впадає в Дніпро. В 1930-х роках місцевий колгосп „надумав робити новий ставок", з чого вийшло тільки болото, але русло річки Котлуй перекопали й відвели вбік. Тепер закінчують вирубувати по берегах змалілої річечки решту верб та ін. дерев, „борячись проти рибокрадів"; „Цієї весни з наказу голови колгоспу пустили грейдер і почали засипати кар'єр, а рибу в ньому — труїти. Щоб не приходив сюди ніхто з вудочкою!" — сказано в „Літературній Україні" з 31 липня, в „Монолозі знедоленої річечки". Річка Котлуй у тому монолозі повідомляє читачів газети, що „з таращанської лазні скидають у моє русло брудні потоки, я чорнію і перетворюсь на сотні метрів у лиснючий смердючий відлив". На адресу керівників господарств на Таращанщині сказано: „Не моя риба — хай же нікому й не дістанеться! Не моя річка — тохай же не буде й людська, хай гине й квит! Я, мовляв, дбаю про інтереси громадські, інтереси державні!"

Міжнародний студентський будинок відпочинку в Одесі

Київ. — На „одинадцятій станції Великого Фонтану" в Одесі є велика гарна будова під назвою „Маяк", в якій міститься інтернаціональний студентський будинок відпочинку. Тепер у ньому перебувають студенти з 24 країн. Головою Інтернаціональної Ради того будинку є східній німець, студент - комуніст Иоахим Вайслюг. „Молодь України" з 7 серпня подала, що між студентами є молоді в'єтнамці-розвідники з Північного В'єтнаму, курсант Одеського морського училища Бун Ванчеу, який розповідав про свого батька - комуніста, й ін. „У „Маяку" всі вони стають друзями. Збираються разом піти до свого літнього клюбу. Там виступатиме естрадна оркестра консерваторії. Хлопці прагнуть добре говорити українською мовою. Всім відпочиваючим зрозуміла мова приязні і народних звичаїв: Иоахимові вручили тут український коровай. — Ніколи не забути мені Одесу й „Маяка", каже студент із Африки Рені Мунінгієса, — і ось уже вкотре, на прохання друзів, він виконує „Черемшину".. „Молодь України" додає, що часто там „лунають кольоритні, не схожі одна на другу пісні". Студенти, особливо з Півн. В'єтнаму, виступають перед відпочинковцями з доповідями, як ось Ван Чеу, який розповідав про дівчину, „закатовану американськими контррозвідниками, а він сам був теж розвідником".

НОМІНАЦІЯ АДВ. ЮЛІЯНА КОЗЯКА

Едмонтон. — Українець третьої ґенерації в Канаді адвокат Юліян Козяк здобув номінацію Консервативної партії на посла з виборчої округи Страткон. Адвокат Юліян Козяк одружений, родина має четверо дітей, всі володіють українською мовою, діти ходять до української школи. Українська громада Едмонтону й околиць підтримує його кандидатуру до канадійського парляменту, як це видко з передвиборчих заяв та опитувань.

ПІСЛЯ „ФЕСТИВАЛЮ" ГІППІСІВ

Тільки гори баньок із прохолодних напитків і пива та купи сміття залишилися на побережжі Гуз Лейку в Мишиґені, де відбувався останніми днями, влаштований „гіппісами", перший „Міжнародний Рок-ен ролл Фестиваль". На одній із куп баньок гіппіси застромили ніби на глум патик із американським прапором.

Світова Управа ТУСМ відбула засідання

Філядельфія (Л. Г.). — 18-го квітня відбулося чергове засідання Світової Управи Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського. Були присутні голови Крайових Управ Товариства — Юрій Горіх, голова, та Ірина Горіх, секретар КУ ТУСМ Канади, голова КУ ТУСМ Америки Ярослав Березовський, голова Сеньйорату і редактор журналу „Фенікс" д-р Микола Багатюк із Сиракюз, Н. Й., Богдан Керницький, фінансовий реф. СУ ТУСМ з Філядельфії та редактори пресових органів ТУСМ.

Засідання відкрив голова Світової Управи інж. Богдан Кульчицький, який згадав ряд актуальних проблем. Протокол із попереднього засідання в Клівленді відчитала Христя Кульчицька, секретар Світової Управи ТУСМ.

Вислухано звітів членів Екзекутиви Світової Управи та продискутовано сучасний стан Товариства. Рішено відбути Перший Світовий З'їзд Сеньйорату ТУСМ як окремого тіла, котре об'єднувало б бувших студентів, членів ТУСМ. Рівночасно заплянованo 12 Світовий Конгрес ТУСМ та Крайовий З'їзд ТУСМ Америки 19 і 20 вересня 1970 р. в Дітройті, та змінити спосіб кольпортажу „Фенікс".

На засіданні стверджено, що застій в Товаристві спричинений малим припливом членства. Винні в цьому молодечі організації, які, на думку присутніх, не цікавляться українським студентським рухом, і багато молодих студентів не беруть активної участи в суспільному житті. Стверджено, що Український Визвольний Фронт, частиною якого є Товариство, мусить зрозуміти значення нашого Товариства у своїй програмі. Стверджено конечність змінити деякі напрямні Товариства та покласти більше наголосу на середньошкільну молодь. Тепер загал українських студентських громад перейшов на „товарисько-розвагову" програму, не даючи студентам вищої ідеї. ТУСМ буде старатися додержати втримувати ближчий контакт із студентством, щоб оживити його життя.

Засідання було успішне, учасники з'їхалися з далеких закутин Америки й Канади на свій власний кошт та зобов'язалися з енерґією продовжувати працю на академічному відтинку нашого суспільства. На засіданні була присутня секретарка ЦЕСУС, Квітка Семанишин (Нюарк), яка подала інформації про близький Конгрес ЦЕСУС.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

ДРУЖИНА „ПЛАСТУ"-ЧИКАҐО. Стоять зліва: Олег Караван, Юрій Саєвич, Роман Мицик, мол., Борис Антонович, Роман Бойкевич і Олег Саєвич. Клячать зліва: Тарас Ліськевич, організатор турніру Мануель Бенто і Данило Григорчук. Неприсутній: Олександер Терлецький, тренер і змагун.

„ЛЕВИ" ЗАКВАЛІФІКУВАЛИСЯ ДО ЧВЕРТЬФІНАЛУ СТЕЙТУ

„Леви" — „Орли" 3:1

Чикаґо, 2-го серпня. — В другому крузі змагань за стейтову чашу д-ра Петра Піля дружина „Левів" перемогла 3:1 польських „Орлів" і цим закваліфікувалася до чвертьфіналу стейту. Ця перемога тим більше цінна, що „Леви" виграли із дружиною з Вищої Дивізії, доказуючи, що вони заслужено стали весняним чемпіоном Першої Дивізії.

Гру почали „Леви" наступами на ворота поляків, але перші ворота впали до „Орлів" щойно на 21-ій хвилині гри зі стрілу Шлапака з подачі Ноги. П'ять хвилин пізніше помічник Рамон Аріяс підніс рахунок на 2:0. Після перерви, на 68-ій хвилині здобув Борис Шлапак треті ворота для „Левів", а на 73-ій хвилині стрілили „Орли" почесні ворота, устійнюючи вислід змагань на 3:1.

Склад „Левів": Вадим Мишалів, Медина, Еліяшевський, Козій, Іваник, Рамон Аріяс, Нога, Шлапак, Сергій Аріяс, Яворський Євген Мишалів, Банах і Стефан Дижурко.

„КРИЛА" — „ГЕРКУЛЕС" 1:0

„Крила" здобули перемогу в змаганнях першого круга гор за стейтову чашу д-ра Піля. З рахунком 1:0 зі стрілу Євгена Андрущишина закінчили вони зустріч із грецькою дружиною „Геркулес" і цим самим заавансували до чергового круга гор, в якому їхнім суперником будуть футболісти дружини „Норвежський СК-Мастенґс" ще в серпні.

„КРИЛА" — „АТЛЕТИКС" 1:3

Чикаґо, 2-го серпня. Сумівські „Крила" потерпіли поразку в останніх змаганнях весняного сезону з дружиною „Атлетикс". В цій програній з рахунком 1:3 одинокі ворота для „Крил" здобув юнак Іванюк. Цим самим „Крила", дружина осередку СУМА ім. Миколи Павлушкова, закінчили сезон на сьомому місці Першої Дивізії із 5 перемогами, 1 нерішеною і 5 поразками, які склалися на 11:11 точок і відношення воріт 24:26.

Петро Головатий

— о О о —

„ЧИКАҐО ЮКРЕЙНІЄНС" — „ПЛАСТ"-ЧИКАҐО В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ВІДБИВАНКОВОГО СЕЗОНУ

„Чикаґо Юкрейнієнс" продовжували свою участь в американських відбиванкових турнірах в другій половині сезону 1969/1970 і як дружина „Пласту" в Чикаґо взяли участь в українських відбиванкових змаганнях за мистецтво Америки і Канади — УСЦАК.

В українських змаганнях за мистецтво Америки і Канади в Дітройті взяло участь 11 дружин. Дружина „Пласту" з Чикаґо заняла 2-ге місце в своїй групі з вислідом 7:3 і 2-ге місце в турнірі з вислідом 10:5.

Підсумовуючи цілосезонову активність дружини, „Чикаґо Юкрейнієнс" взяли участь в 9-ох турнірах, осягаючи відношення виграних до програних гор 50:39; в одному турнірі здобули 1-ше місце своєї групи зложеної з 8-ім дружин і закваліфікувалися до фінальних розгривок, а в двох інших вони заняли перше і друге місце в турнірі.

В Расін, Висконсин, „Чикаґо Юкрейнієнс" здобули перше місце в своїй групі вислідом 5:1, в пів-фіналі виграли з відбиванкарями Іллинойського Університету - Чикаґо Сіркел з вислідом 15:13 і 15:4, а у фіналі стрінулися з „ІМКА" Дженсвіл, Виск. і вирішили змагання в свою користь відношенням 15:13 і 15:7. На знимці бачимо змагунів „Чикаґо Юкрейнієнс", які здобули чашу, а двох їхніх змагунів одержали індивідуальні вирізнення, коли організатори турніру вибрали Данила Григорчука найкращим виставлячем, а Тараса Ліськевича, мол., найкращим стиначем.

В українському турнірі УСЦАК-СУАСТ за чемпіонат Америки й Канади, який відбувся 16-го травня, в першій групі, зложеній зі 6 дружин, „Пласт"-Чикаґо заняв 2-ге місце. У півфіналі „Пласт"-Чикаґо виграв з „Чорноморською Січчю" — Нюарк 15:9 і 15:7, а у фіналі програв змагання з „Тризубом"-Торонто І — 9:15, 15:6 і 15:17. В красках „Пласту"-Чикаґо змагалися: О. Караван, О. Терлецький, Ю. Саєвич, Т. Ліськевич, О. Саєвич, Д. Григорчук, Р. Мицик, Р. Бойкевич і Б. Антонович.

Остап Держко,
опікун дружини.

— о О о —

СПОРТОВА ЗУСТРІЧ БІЛОРУСЬКОЇ МОЛОДІ

В суботу 25 липня 1970 року в Глен Спей, Н.Й. на Оселі „Менск", що є власністю Білоруських Національних Організацій в ЗСА, відбулася 6-та Спортова Зустріч Білоруської Молоді Америки. До змагань стануло 80 чоловіків і юнаків та 40 жінок і юначок зі спортових осередків Клівленд, Дітройт, Ню Йорк та Савт Рівер і Ню Брансвік, Н.Дж. З Канади загостила теж група Білоруського Спортового Осередку з Торонта. Змагання проходили в конкуренціях: легкоатлетики, плавання, столової ситківки та відбиванки і в загальному мали доволі добрі висліди.

У відбиванковому турнірі, до якого в групі жінок стануло три дружини (Савт Рівер, Клівленд і Ню Брансвік), та в групі чоловіків, в якій змагалися чотири дружини (Клівленд, Савт Рівер, Ню Брансвік і Ню Йорк) зайшла несподіванка. Молоді змагунки з Савт Рівер перший раз за 6 років перемогли жінок з Клівленду, знову ж чоловіча дружина з Клівленду перемогла перший раз відбиванкарів зі Савт Рівер, Н.Дж., здобуваючи першенства у своїх групах.

Провід і організація Зустрічі спочивали в руках загально знаного в білоруських і українських спортових кругах знаменитого відбиванкаря пана Григорія Артющенка, який в 50-их роках часто виступав в репрезентативній шістці українських відбиванкарів.

Вечером цього ж дня під час забави, до якої приґравала оркестра В. Бичковського, роздано нагороди переможцям змагань та вибрано красуню Спортової Зустрічі на 1970 рік, якою стала Гелена Кананчук з Клівленду, студентка 4-го року політичних наук в Огайському Університеті. Красунею Зустрічі на 1969 рік була Вера Артюшенко, дочка Григорія і Софії Артюшенків.

Т. М. Грицай

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 15-го СЕРПНЯ 1970 р.

ПЛЕНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 7:30 веч. в залі як звичайно. Проситься вирівняти чл. вкладки. — П. Шилер, рек. сек.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. ім. Тараса Шевченка, о год. 7:30 веч. Проситься взяти у зборах участь. — В. Марущак, рек. секретар.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 7-ій веч. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Ев. На порядку — продовження нарад в справі ювілею Т-ва. — Управа.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 1-ій по пол. в Украніській Централі, 240 Hope Ave, Passaic, N.J. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міч. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 7 веч. в УНДомі при вул. Мартин. На зборах можна вибрати дивідендові чеки. — Управа.

НЕДІЛЯ, 16-го СЕРПНЯ 1970 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського, 482 Мейн ст. Проситься прибути та відібрати дивідендові чеки. — І. Бурний, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. Проситься прибути і відібрати дивідендові чеки. — Секретар.

НЮАРК, Н. Дж. Збирання чл. вкладок і видача див. чеків членам Б-ва св. Ів. Хрестителя — 76 Відд. від год. 12 дня в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Авеню і Айві вул. Проситься чл. вирівняти свої залеглості. Рівнож проситься повідомляти про зміну своєї адреси. Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Тримісячні збори С-ва Пресв. Діви Марії — 112 Відд. в кафетерії св. Йосафата при State Rd. в Пармі Огайо по 2-ій і 3-ій Сл. Божій Проситься вибрати дивідендові чеки. — Іванна Добрянська, рек. секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Централі при 240 Говп Аве. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Управа.

БРИДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ — 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. Проситься чл. прибути на збори. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гадсон Аве. Вкладки можна влачувади до 2-ої год. і по зборах. — Р. Пристай, рек. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва М. Грушевського — 219 Відд. о год. 9:30-10:30 при 675 So. 19th St. Проситься вирівняти чл. вкладки і відібрати дивідендові чеки. — М. Юров, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6413. Батузі готовляться зустріти левів

Тепер ти побачиш, Наомі, чому списоносці батузі зробили нам прислугу, коли вони дозволили нам маршувати з ними, навіть коли вони не хотіли помогти мені нести тебе!

Слухайте мене, батузі! Один батузі — один мертвий лев! Кидайте швидко списи!

Може один батузі вб'є двох левів! Увага, батузі!